

Kap Verde Nytt

medlemstidning för
Vänskapsföreningen
Amigos de Cabo Verde

Nummer 3/ 2015 Årgång 25

Dags för ett nytt avtal med Black Panthers. Delar av styrelsen besöker dem för en ceremoni, där avtalet undertecknas.

Fest och årsmöte i början av september. Rapporter från båda.

Ett uppskattat bildspel om kap Verdes 40 år som nation visades efter årsmötet. Tidningen sammanfattar.

På Stjärnhimlens förskola har barnen lagat soppa, som föräldrarna fått köpa på ett Sopp-dropin. Text, bilder och recept.

Problem med julklappar? Ge ett bidrag till ett av våra projekt och hämta ett gåvobevis från vår hemsida.

Dags att betala medlemsavgift för 2016, numera höjd med 50:- kr.

Gåvobevis

Årets julklapp

blev inte välgörenhet, som många tippat. Men den som föredrar en god gärning framför att köpa en robotdammsugare har ett utmärkt alternativ i våra projekt. Nu kan du hämta ett särskilt gåvobevis för julen på vår hemsida. Varför inte använda det till en julklapp som gör stor skillnad!

Kap Verde i designen

Hemtex lanserade hösten 2013 tyget "Kap Verde" med exotiska djur som zebror, apor och lemurer, designat av Lena Melin på Textilhögskolan i Borås. En soffgrupp i grå rotting bär samma namn. Det finns även mindre föremål, t.ex. glasögonbågen "Cap Verde". Kanske har turismen bidragit till att produkterna fått dessa namn.

Tyg designat av Lena Melin.
Det säljs via Hemtex.

Vid årsmötet

5 september rapporterades att vi avslutat förra året med ett överskott på 1000 kr och 80 tkr i kassan, varav 30 tkr eget kapital. Årsfesten gick jämnt ut och den avgående styrelsen fick ansvarsfrihet.

Leontina Barreto omvaldes som ordförande. Veri Betnér och Jonathan Howard lämnar styrelsen och ersätts av Per Rathsmán. Övriga ledamöter fortsätter minst ett år till.

Medlemsavgiften för 2016 höjdes till **200 kr** för enskild och **250 kr** för familj. Skälet var att det egna kapitalet bör höjas något och att vi vill ha pengar för en eventuell revision av Black Panthers inför det nya avtalet med dem.

Vi fastställde också förra årsmötets beslut att ändra verksamhetsåret till 1 juli - 30 juni till följd av att vi flyttat årsmötet till hösten.

Avtalet med Black Panthers skall som sagt förnyas i början av december och en delegation från styrelsen reser på egen bekostnad till Praia för att delta i ceremonin då detta undertecknas.

Slutligen presenterades de projekt som får stöd av projektfonden i år och Miguel Pinto framförde en hälsning från minister Fernanda Fernandes, varefter Leontina Barreto avslutade mötet.

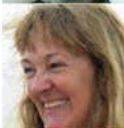
Nya styrelsen

Leontina Barreto
ordförande

Claes-Göran Ahrén
KV-nytt

Astrid Jansen
kassör

Sylvia Hermansson
Fadderprojekt

Alicia Borges-Månsson
internationella kontakter

Luis Santos
projektfonden

Ragnar Ottosson
sekreterare projektfonden

Miguel Pinto
internationella kontakter

Per Rathsmán

Årets fest i Pumpan...

Hälsning från Black Panthers

"Även i år går tankarna hos Black Panthers till ert årsmöte i början av september. Vi vill än en gång tacka för era insatser att ge våra barn i Mini Black ett bättre liv.

Inför ert möte kallade vi till ett extra möte med ett hundratal föräldrar till barnen vi stöder. Där bad alla föräldrar Black Panthers att framföra ett stort tack för det fantastiska stöd deras barn får, framförallt för att äta rätt och få gå i skolan. De bad Alcides hälsa till Amigos, Stjärnhimlens förskola och alla faddrar till barnen på Mini Black.

Vi i Black Panthers hoppas i vår tur på ert fortsatta förtroende för vårt arbete att hjälpa de barn, som skulle ha en osäker framtid utan ert stöd.

Vi ser fram emot att träffa er i december när ni kommer att vara på besök och hälsar till alla dem, som är engagerade i det stöd vi får från er."

Kvällens festligheter

hölls liksom de senaste åren i Pumpan på Södermalm, där ett drygt hundratal medlemmar och Kap Verdevänner hade samlats för att träffa gamla vänner och ha fest.

Efter en inledning av Miguel Pinto, Kap Verdes honorärkonsul i Sverige, som talade kring temat 40 år av självständighet kunde vi dansa till både levande musik och DJ Luizinho. Mellan passen på dansgolvet kunde vi avnjuta utsökt cachupa, goda kakor och äkta grogue.

Och när det var som roligast fick vi börja stänga ner - i Pumpan tillåts ingen musik efter midnatt.

Kap Verde - höjdpunkter från självständigheten fram till idag

Efter höstens årsmöte presenterade Alicia Borges-Månsson ett uppskattat bildspel om sin upplevelse av Kap Verdes första 40 år som självständigt land. För dem som inte var med då kommer här en sammanfattning.

Befrielsekriget

Amilcar Cabral ledde de militära operationerna, främst på Guineas territorium. Han var enligt Fidel Castro "...one of the most lucid and brilliant leaders in Africa, who instilled in us tremendous confidence in the future and the success of his struggle for liberation" Amilcar Cabral mördades den 20 januari 1972.

Sverige och Olof Palme stöttade frihetsrörelserna i många diktatorländer - även dem i Kap Verde och Guinea Bissau

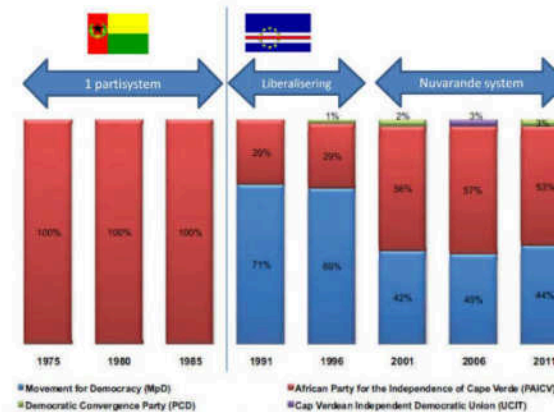
Självständigheten

Självständighetsprocessen inleddes efter Carnation revolutionen i Portugal den 25 April 1974. En överenskommelse om självständighet undertecknades i Lissabon 5 juli 1975 och den det självständiga Kap Verdes fana kunde för första gången hissas på Estádio da Várzea i Praia.

Uppbyggnadsarbetet

Utmaningarna

- Befolkning var utspridd på 9 öar, i stort sett utan naturtillgångar.
- Liten ekonomi, extra känslig för omvärldens ekonomier och totalt beroende av import, samtidigt som man var isolerad från världens marknader. Man fick ett startlån på endast 300.000 USD!

Demokratiseringen

"På samma sätt som Cabral, skulle jag vara nöjd om vi på Kap Verde kunde skapa en modell liknande den i Sverige. Därav min beundran över Olof Palme" (Aristides Pereira, Kap Verdes förste president)

Alla skulle deltaga i uppbyggnaden av det nya Kap Verde och flera nya organisationer bildades, som kvinnoorganisationen OMCV, ungdomsorganisation JAAC och barnorganisationen Pioneiros.

Strategin

Man valde att följa en strategi, där en rad delmål formulerades:

- Stegvis övergång till demokrati
- Starka samhällsinstitutioner med satsningar på utbildnings- och hälsosektorn.
- Samarbete med nyckelländer och nyckelinstitutioner
- Satsa på en befolkning som vill bidra till att bygga upp en nation och som får ta del av samhällsvinsterna.
- Skapa gynnsamma villkor för externa investerare, främst turism
- Hjälp från immigranter

Resultaten har varit imponerande.

Kap Verde erhöll 2007 officiell status som medelinkomstland och är rankat som femma i UNDP:s Human Development index (HDI) för Subsahariska Africa.

Landet är klassat som "snabbt" i förmågan att uppnå millenniemålen landets makroekonomiska politik är internationellt erkänd. Valutan är stabil och kopplad till euron, skattesystemet har förenklats och banksystemet reformerats.

Det finns tillgång obligatorisk grundskola i hela landet och ett stabilt samhällsskydd för alla medborgare.

Strävan att bygga starka myndigheter, fria från korruption har skapat en av de mest stabila och demokratiska länderna i Afrika. Ett samhälle som respekterar mänskliga rättigheter, medborgerliga friheter och pressfrihet och yttrandefrihet. Korruptionen hör till de allra lägsta i Afrika.

Kap Verde idag

Kap Verde har mot alla odds lyckats ta sig från att vara ett av jordens fattigaste länder till att vara ett toppresterande land i Afrika. BNP har utvecklats allt snabbare och hade fram till år 2010 ökat från 175 till 4188 USD/capita (6%/år). 2007 stod servicenäringsen för ca 60 % av BNP, varav ca 60 % inom turismen. Förädling och tillverkning stod för ca 30 % och jordbruk och fiske för ca 10 %.

Andelen kvinnor i statsväsendet är förhållandevis högt. Andelen läs- och skrivkunniga har ökat från 60 % 1990 till 85 % 2012. Sjukvården har utvecklats explosivt. Från 1975 till 2014 har antalet sjukhus fördubblats, vårdcentraler 10-dubblats och antalet apotek 20-dubblats. Antalet läkare har mer än 10-dubblats och antalet sjuksköterskor har femdubblats. Medellivslängden har sedan 1990 till förra året ökat från 65 år till 75 år.

Befolkningen har ökat från ca 300000 år 1980 till dagens ca 500000 inv, samtidigt som koncentrationen till de två öarna med den största befolkningen ökat från drygt 60% till drygt 70%.

**Grattis Kap Verde!
Nu blickar vi framåt!**

Samarbetavtalet med Black Panthers förnyas

I december reser en grupp ur föreningens styrelse på egen bekostnad till Black Panthers i Praia för att förnya vårt samarbetsavtal.

Innehållet i avtalet har diskuterats ingående i styrelsen, bl.a. formuleringen om att faddrarnas bidrag enbart används till Mini Black medan andra bidrag får användas även till Black Panthers övriga sociala verksamhet. Formen för Black Panthers redovisning och avtalets längd har varit andra frågor.

Delegationen har ett omfattande program med studiebesök, hembesök hos några barn, lunch med barnen och de gamla på ålderdomshemmet, middag med Black Panthers ledning och diskussioner om avtalets innehåll. Kommunchefen kommer att inviga en gata som döpts efter vår förening och avtalet kommer att signeras vid en ceremoni som leds av en regeringsmedlem.

I nästa nummer kommer en utförlig rapport.

Nya aktiviteter på Stjärnhimlens förskola

I november ordnade Stjärnhimlens förskola i Hammarö ett Sopp-dropin. Barnen hade lagat pumpasoppa enligt ett kapverdiskt recept och föräldrarna fick köpa för 30 kronor portionen.

Sylvia var där och fotograferade och pratade med föräldrar, som var intresserade av samarbetet mellan förskolan och vår förening. Alla skolans fem avdelningar hade information om Kap Verde på sina anslagstavlor. Receptet på pumpasoppan hade de ovanför spisen.

Arrangemanget gav ett överskott på 2.300 kr, en fantastisk prestation. En del av pengarna går till pedagogiskt material och det som blir över har skickats till Amigos' insamling till barnen på Mini Black. Barnen på Stjärnhimlen ska också skicka teckningar och pärlhalsband till barnen på Mini Black genom vår delegation som reser till Kap Verde..

I oktober träffades föreningens styrelse för ett möte ombord på skonaren Vega, som ligger förtöjd på Skeppsholmen vid Moderna museet.

Vega byggdes 1909 och har seglat med last längs svenska kusten fram till 30-talet. Båten fick en ny ägare 1966 och planerades segla i Kap Verde, men sjönk i stället, först 1970 och sedan även 1985.

Efter den andra bärgningen övertogs hon av en stiftelse och renoverades i Gamleby. 2017 avser de nya ägarna att segla till Kap Verde.

Förskoleläraren Catharina Nyberg visar en av anslagstavlorna med information om Kap Verde

Sopa de abóbora

Pumpasoppa

1 1/2 kg pumpa (butternutsquash)

1 gul lök

2 vitlöksklyftor

Muskotnöt

2 msk olja

4 hönsbuljongtärningar

(1 dl vispgrädde eller mjölk)

1 1/2 tsk salt

2 krm vitpeppar

Skala och kärna ur pumpan och skär den i 2 cm stora bitar. Skär lök och vitlök i mindre bitar.

Fräs allt i olja i en stor kastrull ca 10 min. Tillsätt vatten och buljongtärningar. Låt småkoka under lock tills pumpan är mjuk. Mixa soppan slät. Tillsätt ev. grädde eller mjölk.

Smaka av med salt, vitpeppar och riven muskot. En klick med mosad getost blandad med färskost är gott i. Använd färsk koriander eller persilja till garnering.

Servera med ett gott bröd och gärna öl till.

Lycka till!

Gunilla Borgenvall

Pumpasoppa serverades på Stjärnhimlens förskola. Receptet har varit med i ett tidigare nummer av tidningen, men det var länge sedan. Här kommer det på nytt.

Vänskapsföreningen

Amigos de Cabo Verde

www.caboverde.se

<https://www.facebook.com/groups/AmigosdeCaboVerde/>

Ordförande:

Leontina Barreto, Broddgatan 3
169 69 Solna, tel 070-260 87 57

Redaktör:

Claes-Göran Ahrén, tel 0340-654424

Övrig styrelse:

Astrid Jansen, kassör
Sylvia Hermansson, fadderprojekt
Ragnar Ottosson, projektfond
Alicia Borges-Månsson
Miguel Pinto
Luis Santos
Per Rathsman

Medlemsavgift:

200:- kr, familj 250:-

Plusgiro:

92 12 38-2